

Tác động của hành vi tránh thuế và kiệt quệ tài chính đến hiệu quả hoạt động: Bằng chứng tại Việt Nam

Nguyễn Duy Sử^{1*}, Võ Thị Thức², Lâm Thị Hoàng Hoanh³

^{1,2,3} Trường Đại học Tôn Đức Thắng, TP. Hồ Chí Minh.

ORCID ID: * 0000-0003-1952-2506.

✉ Tác giả liên hệ: nguyenduyssu@tdtu.edu.vn.

Ngày nhận bài: 10/01/2025 | Biên tập xong: 02/10/2025 | Duyệt đăng: 12/10/2025

TÓM TẮT:

Mục tiêu nghiên cứu: Bài viết xem xét tác động của hành vi tránh thuế (HVTT) và kiệt quệ tài chính (KQTC) đến hiệu quả hoạt động (HQHĐ) của công ty. Dữ liệu nghiên cứu bao gồm thông tin tài chính của 617 công ty niêm yết tại Việt Nam trong giai đoạn 2010–2022.

Thiết kế nghiên cứu/phương pháp/tiếp cận: Các phương pháp nghiên cứu được sử dụng là Pool-OLS, FEM, REM và cuối cùng là kỹ thuật GMM để khắc phục hiện tượng nội sinh của mô hình.

Kết quả nghiên cứu chính: Kết quả nghiên cứu chỉ ra rằng HVTT và KQTC có tác động cùng chiều đến HQHĐ của doanh nghiệp, được đo bằng cả ROA và Tobin's Q. Ngoài ra, đòn bẩy tài chính và quy mô công ty có tác động ngược chiều đến ROA, nhưng có tác động cùng chiều đến Tobin's Q. Tăng trưởng kinh tế có tác động cùng chiều đến ROA, nhưng có tác động ngược chiều đến Tobin's Q. Mặt khác, liên quan về tương tác giữa tránh thuế và KQTC, kết quả cho thấy biến tương tác có quan hệ ngược chiều đến HQHĐ được đo lường bằng Tobin's Q.

Giá trị đóng góp mới: Tránh thuế có tác động cùng chiều đến HQHĐ của doanh nghiệp. Do đó, các doanh nghiệp nên cân nhắc vấn đề liên quan đến tác động HVTT nhằm mang lại lợi ích tài chính, nhưng vẫn tuân thủ pháp luật về thuế.

TỪ KHÓA: Tránh thuế, kiệt quệ tài chính, hiệu quả hoạt động, công ty niêm yết, Việt Nam.

Mã phân loại JEL: G30, G32, G38, H61.

DOI: <https://doi.org/10.63065/ajeb.vn.2025.235>.....